

geres vinculades al mercat català. Aleshores de l'“Exhibició” del primer Congrés, el sentit patriòtic, proteccionista, ens féu concebre certes limitacions. Tal criteri tingué vigència, pot dir-se, fins a les exposicions de Tarragona, Girona i Lleida, en les quals, el fet de conseguir ésser visitades per grans contingents, i l'oportunitat, ben rara, per cert, de propagar en aquelles ciutats, foren aprofitades pels industrials estrangers, mestres en l'expandiment, els quals, orientats de nou després de la guerra, sollicitaren ésser-hi admesos. Així, en gran nombre, ingressaren a les nostres organitzacions i àdhuc avui alguns segueixen acompanyant-nos.

Aquesta darrera exposició portada a fer amb una necessària urgència, ha tingut un defecte originari; la manca d'espai per al seu emplaçament. Ràpidament ha estat tot cobert i els concurrents amb gentilesa s'han cedit entre ells fins l'hospitalitat d'un recó. Mal acostumats amb el nom d'Exposició, no l'hem anomenat d'altra manera, malgrat que avui ens parli aquest terme de grandiositat superada. Tampoc podríem dir-ne fira, perquè la transacció comercial no hi és encara prou acostumada, si bé sigui camí de fer-s'hi.

Enguany no sols les cases estrangeres hi són al costat de les nostres, sinó que de la resta d'Espanya hi són també, i àdhuc una d'elles tenim en gran estima: la Fàbrica Nacional d'Armes, que ha tramès el seu utilatge quirúrgic, i si aquesta organització ha pogut concórrer-hi són també moltes les bones respostes de les que malgrat llur desig no han pogut ésser-hi representades i també, per què no dir-ho, una sola no ha respost a to de l'afectuositat amb què dirigirem la nostra “Crida”.

Aquesta nova “Exposició” que anem a inaugurar, palesa exemplar el sentit industrial, i nosaltres que havem vist néixer adjuntes al congrés aquestes exposicions, voldríem que els que ens han de succeir ordenessin les properes en aquest sentit que tot just apunta, el de la “Indústria catalana”, que es confon en la universalitat en el propi mercat català. Aquesta és la gran lliçó de la paràbola dibuixada per tota la vida, fins avui d'aquestes exposicions, i és també la de les fires de llibres d'Alemanya, que, recloses d'antic a donar en les seves fulles volants de Leipzig i Francfort solament les obres d'autors alemanys, donen avui, a més, les d'estrangers produïdes a Alemanya, les dels autors nacionals expatriats i totes les que es refereixen a Alemanya, d'ençà de la creació ben recent de la llibreria alemanya, criteri aquest, seguit per les grans organitzacions de Washington. Nosaltres, que tenim en l'obra dels Congressos de l'Associació de Metges de llengua catalana, no una fe cega de tòpic, sinó conscient i arrelada en l'exemple vital de la nostra història, havem deixat sobrevenir de manera natural, sense interposar altre criteri que el de donar forma a les manifestacions del seu lliure desenvolupament, i creiem que aquesta conducta pot portar a una realització funcional harmònica la constant ordenadora de l'element mèdic inspirador i el realitzador industrial. Aleshores, un poble, en guanyar un nivell absolut en